

समृद्ध समाज

SAMRIDDHA SAMAJ NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

गाँजासहित थापा पक्राउ

हेटौडा: हेटौडा-१५ बाट लागूऔषध गाँजासहित एक जना मानिस पक्राउ परेका छन् । पक्राउ पर्नेमा हेटौडा-१५, पारिश्रमिक टोल बस्ने ४० वर्षीय राम थापा रहेको प्रदेश प्रहरी कार्यालय हेटौडाले जानकारी दिएको छ ।

विशेष सूचनाको आधारमा बुधवार बिहान १० बजेको समयमा थापाको घरमा प्रहरीले खानतलासी गर्दा २ किलो ५ सय ग्राम लागूऔषध गाँजा फेला पारेको थियो । गाँजासहित पक्राउ परेका थापाको बारेमा थप अनुसन्धान गरिरहेको प्रहरीले जानकारी दिएको छ ।

बागमतीको बजेट आज प्रस्तुत हुँदै

समाज संवाददाता

हेटौडा: बागमती प्रदेश सरकारले प्रदेशको आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को बजेट आज शुक्रबार प्रस्तुत गर्दैछ । बजेट दिउँसो ३ बजे बागमती प्रदेश सरकारको आर्थिक मामिला तथा योजनामन्त्री बहादुर सिंह लामाले प्रदेश सभामा प्रस्तुत गर्नु हुनेछ ।

बागमती प्रदेशसभाको विहिवारको बैठकमा बागमती प्रदेशको आर्थिक सभेक्षण २०७९/०८० को प्रतिवेदन मन्त्री लामाले पेश गर्नुभएको थियो । मन्त्री लामाले प्रतिवेदन पेश गर्नुभएसँगै बैठक शुक्रबार ३ बजे बस्ने गरी सभामुख भुवन पाठकले समापन गर्नुभएको हो । प्रदेश सरकारले चालु आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा ७० अर्ब ९३ करोड ९२ लाख रुपैयाँको बजेट विनियोजन गरेको थियो । आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को बजेटको आकार घटने बताइएको छ । प्रदेश सरकारले आगामी वर्षको लागि करिब ६३ अर्ब रुपैयाँको बजेट ल्याउने तयारी गरिरहेको छ । बजेटमा कृषि र पर्यटनलाई प्राथमिकतामा राखिएको बताइएको छ ।

बजेटको विषयमा सत्तारूढ दलले सरोकारवालासँग आवश्यक समन्वय र

परामर्श गर्न सकेको छैन । सत्तारूढ दलबीच बजेट तयार पार्ने विषयमा एकमत पनि बन्न सकेको जस्तो देखिँदैन । बजेट तथा कार्यक्रम तयारीको सुरुवातको समयमा आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रीमा नेपाली कांग्रेसको संसदीय दलका नेता बहादुर सिंह लामा आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री नियुक्त हुनुभएको थियो ।

चालु आर्थिक वर्षको बजेट अघिल्लो आर्थिक वर्षको बजेट भन्दा करिब १३ अर्ब रुपैयाँले बढी थियो । आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा बागमती प्रदेश सरकारको ५७ अर्ब ७२ करोड ९ लाख २७ हजार रुपैयाँ बराबरको बजेट ल्याएको थियो । गत आर्थिक वर्षको बजेट तत्कालिन आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री शालिकराम जम्कट्टेलले प्रस्तुत गर्नुभएको थियो । जम्कट्टेल अहिले मुख्यमन्त्री हुनुहुन्छ । गत चालु आर्थिक वर्षको बजेटमा चालुतर्फ कूल बजेटको २७ प्रतिशत अर्थात् १९ अर्ब २ करोड ४१ लाख रुपैयाँ, पुँजीगततर्फ ५८ प्रतिशत अर्थात् ४१ अर्ब ५६ करोड २४ लाख, वित्तीय हस्तान्तरणतर्फ ११.७७ प्रतिशत अर्थात् ८ अर्ब ३५ करोड ३७ लाख रुपैयाँ र वित्तीय व्यवस्थातर्फ २.८१

प्रतिशत अर्थात् २ अर्ब रुपैयाँ विनियोजन गरिएको थियो ।

प्रदेश सरकारले खर्च व्यहोर्ने स्रोततर्फ चालु आर्थिक वर्षमा कर तथा राजस्वबाट २७ अर्ब ९७ करोड ११ लाख, अन्य राजस्वबाट ६ अर्ब २२ करोड ४४ लाख, संघीय वित्तीय हस्तान्तरणबाट २१ अर्ब ६ करोड ८७ लाख, प्रदेश सञ्चित कोषबाट १६ अर्ब ६७ करोड ५० लाख रुपैयाँ अनुमान गरेको थियो ।

प्रदेश सरकारले चालु आर्थिक वर्षमा अधिकांश पुरानै आयोजनामा जोड दिएको थियो । विशेषगरी भौतिक पूर्वाधार, स्वास्थ्य र शिक्षातर्फ जोड दिँदै बजेट विनियोजन गरेको सरकारले वन तथा वातावरण मन्त्रालयलाई ३ अर्ब २३ करोड रुपैयाँ बजेट विनियोजन गरेको थियो । सरकारले आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालयका लागि ८३ करोड रुपैयाँ बजेट विनियोजन गरेको थियो ।

चालु आर्थिक वर्षमा प्रदेश सरकारले उल्लेखनीय प्रगति भने हासिल गर्न सकेको छैन । आगामी आर्थिक वर्षको योजनालाई लिएर सर्वसाधारणमा खासै चासो समेत देखिँदैन ।

प्रदेशका कर्मचारीको व्यक्तिगत विवरण राख्न सुरु

कर्मचारीलाई पिआइएस प्रमाणपत्र वितरण गर्नुहुँदै मुख्यमन्त्री शालिकराम जम्कट्टेल

समाज संवाददाता

हेटौडा: बागमती प्रदेशमा प्रदेश लोकसेवा आयोगबाट नियुक्त कर्मचारीहरूको वैयक्तिक विवरण (पिआइएस) राख्ने कार्यको शुरुवात भएको हो । विहिवार मुख्यमन्त्री शालिकराम जम्कट्टेलले प्रदेश तहमा नियुक्त ९ जना कर्मचारीहरूलाई पिआइएस वितरणको एकप्रति सम्बन्धित

प्रशासन मन्त्रालय र राष्ट्रिय किताबखाना निजामती बीच भएको छलफल पश्चात प्रदेश लोकसेवा आयोगबाट सिफारिस भई नियुक्त भएका प्रदेश र स्थानीय सेवाका कर्मचारीहरूको पिआइएस उपलब्ध गराउन राष्ट्रिय किताबखाना (निजमती) सँग मिति गत वैशाख २० गते सम्झदारी भई प्रादेशिक पोर्टल हस्तान्तरण भएको थियो ।

प्रदेशमा प्रदेश तहमा नियुक्त कर्मचारीहरूको वैयक्तिक संकेत नम्बर प्रादेशिक पिआइएस पोर्टलबाट सिर्जना गरिएको मुख्यमन्त्री कार्यालयका उपसचिव बन्दी पाठकले जानकारी दिनुभयो । उहाँले भन्नुभयो "बागमती प्रदेश स्थापना भएपछि पहिलो पटक पिआइएस वितरण कार्य भएको छ, अब नियमित हुन्छ । बागमती प्रदेशमा प्रदेश लोक सेवा आयोगमातहत १ हजार ५ सय जना निजामती कर्मचारी रहेका छन् ।" राष्ट्रिय किताबखानामार्फत प्रदेश तहमा कार्यरत कर्मचारीहरूका लागि पिआइएस सफ्टवेयर सञ्चालन गर्न तालिम प्रदान गरिएको थियो ।

YAMAHA RACING

The call of the BLUE

Exchange & Upgrade

GUARANTEED ADDITIONAL Rs. 7000 ON TOP OF MARKET VALUATION ANY BRAND, ANY CONDITION

SURE SHOT CASH DISCOUNT Rs. 7000

2 YEARS ROAD TAX FREE*

FREE HELMET

FREE RAIN COAT

FINANCE SCHEME EASY FINANCE | 0% INTEREST RATE

LOWEST EMI START FROM RS. 99/- PER DAY

Finance powered by **MAW**

ASHAD 3RD - 8TH

www.yamaha.com.np | Yamaha Nepal

HETAUDA RAJ MOTORS

057-524460, 9855068060

9845783098

UPGRADE

TO NEPAL'S LARGEST SELLING 2-WHEELER BRAND

यही २०८० असार ३ देखि ५ गते सम्म

EASY FINANCING @ 0% INTEREST*

कुनैपनि मोटरसाइकलको प्रचलित बजार VALUATION भन्दा **रु. ८,०००** थप

FLAT CASH DISCOUNT RS. 8,000 | **FREE ACCESSORIES***

Finance Supported by **HFL** | **5 YEAR**

25 YEARS OF LEADERSHIP

HORIZON AUTO PVT. LTD.

HETAUDA, TCN ROAD, 9801305439, 9801305418, 9801368461, 9855068461

सोलिड्यारिटी इन्टरनेशनल एकेडेमी कलेज अफ होटल एण्ड हस्पिटालिटी म्यानेजमेन्ट

प्रोफेशनल स्कुल एण्ड ट्रेनिङ डिपार्टमेन्ट

शैक्षिक सत्र २०८० देखि यस सोलिड्यारिटी इन्टरनेशनल एकेडेमी कलेज अफ होटल एण्ड हस्पिटालिटीका लागि कक्षा ११ मा अध्ययन गर्न इच्छुक विद्यार्थीका लागि कक्षाहरू सञ्चालन गरिँदछ । अभिलेखीकरण र थप जानकारीका लागि यसै कलेजको कार्यालयमा सम्पर्क गर्नुहोला ।

सम्पर्क

०५७-५२११७२/८८०१०६८६४९/८८८८२८२७७

सम्पादकीय

रक्तदान र रक्तदाताको महत्त्व

हरेक वर्ष जुन १४ मा विश्व रक्तदाता दिवस मनाउने गरिन्छ । सन् २००४ देखि हरेक वर्ष यो दिवस मनाउन थालिएको छ । विश्व स्वास्थ्य संगठनको अगुवाइमा विश्वभर यो दिवस मनाइन्छ । मानव रगत समूह पता लगाउने वैज्ञानिक कार्ल ल्याण्डस्टेइनरको जन्मदिन १४ जुनको अवसर पारेर रक्तदाता दिवस मनाउन थालिएको हो । यस वर्ष "नियमितरूपमा रगत तथा प्लाज्मा दान गरौं, जीवन बचाउने कार्यमा हातेमालो गरौं" भन्ने नाराका साथ बुधबार विश्व रक्तदाता दिवस मनाइएको छ । नाराले जीवनपर्यन्त रगतको आवश्यक पर्ने बिरामीलाई रगत र प्लाज्मा दान गरेर सहयोग गर्न हरेक व्यक्तिले खेल्ने भूमिकाको महत्त्वलाई दर्शाएको छ । यसले नियमितरूपमा रगत र प्लाज्माको दानमाफर्त दिगो र सुरक्षित आपूर्तिको महत्त्वबारे समेत चर्चा गरेको छ । सुरक्षित रगत र रक्तदानको आवश्यकताबारे सचेतना जगाउन र रक्तदान गर्न प्रेरित गर्न यो दिवस सहयोगी बन्दै आएको छ । रक्तदाता दिवसको अवसरमा रक्तदान गर्ने व्यक्तिहरूलाई धन्यवाद दिन र रक्तदानको महत्त्व दर्शाउन विभिन्न संघसंस्था र अस्पतालले कार्यक्रम आयोजना गरेका छन् ।

रक्तसञ्चारबिना मानवको जीवन सम्भव छैन । मानिसको शरीरलाई जीवित राख्न र शरीर सञ्चालन गर्न रगत अपरिहार्य हुन्छ । रगतकै सहायताबाट मानिसले श्वासप्रश्वास क्रिया सम्पन्न गर्दछ र शरीरलाई आवश्यक शक्ति प्राप्त हुन्छ । रगत मानिसको लागि जीवन हो । त्यसैले रक्तदानलाई जीवनदान भनिँदै आएको छ । मानिसको शरीरमा ए, बी, ओ र एबी पोजेटिभ/नेगेटिभ रगत समूहमध्ये एक प्रकारको रगत हुन्छ । यसमध्ये ओ नेगेटिभ रगत समूहका मानिसलाई सोही समूहको रगतबाहेक अन्य रगत दिन मिल्दैन भने ओ नेगेटिभ रगत सबैलाई दिन सकिन्छ । एबी पोजेटिभ समूहको रगत हुनेलाई सबै समूहको रगत दिन सकिन्छ । विश्वमै सबैभन्दा बढी मानिसमा पाइने रगत समूह ओ नेगेटिभ हो भने सबैभन्दा कम (करिब २ सयमध्ये एकजनामा) पाइने रगत समूह एबी नेगेटिभ हो । मानिसको शरीरमा तरलको रूपमा रहने रगत रातो तथा सेतो रक्तकोष र प्लेटलेट्स मिलेर बनेको हुन्छ । रातो रक्तकोषले शरीरमा अक्सिजन परिवहनमा सहाउँछ भने सेतो रक्तकोषले रोगविरोध लहने क्षमताको विकास गर्छ । प्लेटलेट्सले घाउ-चोटपटक लागेर रगत बग्नेक्रममा रगतलाई जमाएर रोक्न मद्दत गर्दछ । मानिसको शरीरमा रगत भएरमात्र पनि हुँदैन, शुद्ध रगत आवश्यक पर्दछ । शरीरमा पुराना रक्तकोषहरू मरेर जाने र नयाँ रक्तकोष बन्ने प्रक्रिया निरन्तर चलिरहेको हुन्छ । विभिन्न दुर्घटना, चोटपटक, घाउ, संक्रामक रोग, दीर्घ रोग आदिको कारण मानिसको शरीरमा रगतको कमी हुने गर्दछ । यस्तो अवस्थामा तत्काल शरीरमा रगत दिन सकेन भने मानिस मर्न पनि सक्छ । त्यसैले रगतलाई अमूल्य मानिन्छ । नेपालमा रेडक्रस सोसाइटीले विभिन्न जिल्ला तथा शहरहरूमा रक्तसञ्चार केन्द्र (ब्लड बैंक) स्थापना गरी सकेसम्म सहज र निःशुल्क रगत उपलब्ध गराउँदै आएको छ । कतिपय दुर्लभ समूहका रगतको अभाव हुने र चाहिपको समयमा तत्काल रगत उपलब्ध नहुँदा कयौं मानिसले ज्यानसमेत गुमाउनु पर्ने अवस्था छ ।

सामान्यतया ५० केली तौल भएकाले १८ वर्षदेखि ६० वर्षसम्मका मानिसले रक्तदान गर्न सक्दछन् । रगतको महत्त्व बुझाउँदै रक्तदानको आवश्यकताबारे जनचेतना फैलाउन रक्तदाता दिवसले सहयोग गर्नुपर्छ । मानव जीवन बचाउने रक्तदाताहरूको योगदानको कदर गर्न पनि यो दिवसको उद्देश्य बन्नुपर्छ । नयाँ रक्तदातालाई उत्प्रेरित गर्न एवम् नियमित रक्तदातालाई सम्मान गर्न सकेमा रक्तदाता दिवस मनाउनु सार्थक हुनेछ । रगतको अभावमा कसैले मृत्युवरण गर्न नपर्ने अवस्था प्रत्याभूत गर्न रगतको सुनिश्चितता हुनुपर्छ । नेपाल रेडक्रस सोसाइटीले सञ्चालन गरेको ब्लड बैंकलाई अझ विस्तार र क्षमता वृद्धि गरी रगतको आपूर्तिलाई निरन्तरता दिन सकेमा रगतको अभावमा कसैले पनि ज्यान गुमाउनु पर्दैन । यसका लागि रक्तदाता दिवसमा मात्र नभई अन्य समयमा पनि रक्तदानको महत्त्वलाई उजागर गर्नु आवश्यक हुन्छ ।

महत्त्वपूर्ण फोन नम्बरहरू

जिल्ला प्रशासन कार्यालय ५२०४९५	फापरबारी इलाका ६२९९८०
जिल्ला प्रहरी कन्ट्रोल १००	चित्लाङ इलाका ६२१०००
ट्राफिक प्रहरी १०३	वारुण यन्त्र १०१
वडा प्रहरी ५२०२९९	बालबालिका खोजतलास केन्द्र १०४
पशुपतिनगर इलाका ५२०५९८	बाल हेल्पलाइन १०९८
मनहरी इलाका ९८५५०९०९६१	हेलो सरकार ११११
भीमफेदी इलाका ६९१४६२	नेपाल टेलिकम सोधपुछ १९७
पालुङ इलाका ६२०४६७	

तपाईंको राशिफल

पं. ज्योतिष: तोयानाथ सुवेदी
ॐ तुलसी मेडीकल हल, हेटौँडा-८, कमाने
सम्पर्क: ९७४४०२८५५५

- मेष** : धार्मिक यात्रा योगमा सरिक भइने छ ।
- वृष** : अध्ययन-अध्यापन क्षेत्रमा सफलता प्राप्त ।
- मिथुन** : लेखाइ-पढाइ र धार्मिक कृत्यमा सरिक भइने छ ।
- कर्कट** : आर्थिक अवस्था कमजोर बन्दै जाने योग छ ।
- सिंह** : सामाजिक र धार्मिक कृत्यमा सरिक भइने छ ।
- कन्या** : धार्मिक भ्रमण योगमा रमाइने समय छ ।
- तुला** : धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्रका कामबाट शान्ति होला ।
- वृश्चिक** : आर्थिक अवस्थामा सुधार आउने समय छ ।
- धनु** : धार्मिक तथा सामाजिक कार्यमा समय खर्चनु पर्ला ।
- मकर** : कार्यमा बाधा-व्यवधान र अड्चन खेप्नुपर्ला ।
- कुम्भ** : अध्ययन-अध्यापनका काममा सरिक भइने छ ।
- मीन** : धार्मिक तथा सामाजिक काममा सरिक भइने समय छ ।

सगर विचार

हाम्रा कर्ममा भन्दा बढी जन्मदादेखि नै भावीले लेखिदिएको भाग्यमा विश्वास गरिरह्यौं । आखिर सम्पूर्ण जीवन विधाताले कोरिदिएको भाग्यमा निर्भर हुने भएपछि आफ्ना कर्महरूको अर्थ पनि रहने !

ऋषिमुनिहरूको पवित्र भूमि नेपालको विश्वमा विशिष्ट पहिचान छ । पुर्खाले महान् ऋषिमुनिहरूको संगत गरेको अथवा आफूहरू स्वयं ऋषिमुनिको सन्तान भएकोले होला, हामीसँग ज्ञानको अथाह भण्डार छ। हाम्रा तर्क र बहसहरू अत्यन्तै गहन हुने गर्छन् ।

खोजकर्ताहरूले मारियाना ट्रेन्चको गहिराइ वा सगरमाथाको उचाइ पत्ता लगाए, तर हाम्रा तर्कहरूको गहिराइ वा उचाइको बारेमा छनक पाउन सकेका छैनन् । हाम्रा बहसहरूको लम्बाइ ब्रह्माण्डको एउटा टुप्पादेखि अर्को टुप्पामन्दा पनि लामा छन् ।

त्यसैले मानिसहरू ब्रह्माण्डको नापतौल गर्ने तरिका सिक्दैछन्, ताकि उनीहरूले हाम्रा बहसहरूको आयतनको बारेमा केही आकलन गर्न सक्न ।

गल्ली-गल्लीदेखि सदन, सामाजिक संजाल र अन्य संचारमाध्यममा भएको मुर्दा बहस हाम्रो यही गहिरो बद्र-प्रतिवाद परम्पराको प्रस्फुटन हो। प्रम प्रचण्डका अनुसार, उनीहरूको भ्रमण टोलीलाई भारतमा यूरोप-अमेरिकाका अतिविशिष्ट अतिथिहरूलाई जस्तै उच्च सम्मानका साथ भव्य स्वागत भएको थियो ।

फर्किने बेलामा सम्भ्रान्तको कोसैली स्वरूप भारतले १५ थान पाडा दान गरेर विदाइ गरेको थियो। चानचुने पाडा होइनन्- राँगा, सामान्य राँगा पनि होइन मुर्दा-मुर्दा ! 'बुभुनेलाई श्रीखण्ड नबुभुनेलाई पाखण्ड' भने भै राँगाको महत्त्व पनि एकथरीलाई अति महत्त्वपूर्ण लाग्यो, अर्काथरीलाई व्यर्थ सारा देश नै एकाएक मुर्दाभयो । विषयको गम्भीरता आत्मसात् गर्न नसकेको भारतलाई यस्ता लाखौं पाडा-पाडी सन्देशहरू भारतलाई यस्ता लाखौं पाडा-पाडी सन्देशहरू जन्माउने, हुर्काउने पद्धति विकासको बारेमा बहस गर्न त्यति उपयुक्त लागेको थिएन जति हामीलाई १५ थानको लागि लादैछ । समयको सदुपयोग गर्न कसैले हामीसँग सिकोस् !

भ्रमण टोली नेपाल फर्किन नपाउँदै हामीबीच मुर्दा बहसमा गर्मागर्मा भइसकेको थियो । यसैक्रममा, एउटा संचार गृहले आफ्नो प्रकाशनमा शीर्षक दियो- 'भारतबाट किन ल्याइँदैछ, मुर्दा राँगा, किसानलाई के हुन्छ फाइदा ?' अनि सामाजिक संजालमा पोष्टियायो- 'मुर्दा जातका राँगा र स्थानीय भैसीलाई क्रस गरेपछि त्यसबाट जन्मिने बच्चा पछि गएर दूध दिने भएपछि उक्त भैसीको दूध उत्पादकत्व वृद्धि हुन्छ ।'

अर्को प्रकाशन गृहले पनि आफूलाई यसबाट अछुतो राख्न सकेन । समाचारको शीर्षक दियो- 'भारतबाट ल्याइँदैछो मुर्दा राँगाबाट एक लाख भैसीमा नश्ल सुधार गरिने ।' अनि पोस्टियायो- 'भारतबाट नेपाललाई उपलब्ध गराइने १५ वटा मुर्दा जातको राँगाबाट एक लाख भैसीमा कृत्रिम गर्भाधान गराई नश्ल सुधार मार्फत भैसीको दूध उत्पादनमा उल्लेख्य वृद्धि गरिने भएको छ ।'

अर्को संचारगृहले पनि आफ्नो हाजिरी जनायो- 'किसानको अपमान गर्दै सञ्जालदेखि संसदसम्म जोक बन्थो उच्च नशलको मुर्दा राँगा ।' सम्पादकले टिबट लेखे 'नश्ल विग्रेपकालाई मन परेन उच्च नशलको राँगा ।'

मुर्दा माहात्म्यको बारेमा नेपालभित्र प्रकाशन गरिने छापाका संचारमाध्यम, रेडियो, टेलिभिजन, सामाजिक संजाल यत्र-तत्र कोही अछुतो रहने । टवीटर स्पेशमा पनि जानकारहरूले कैयौं दिनसम्म मुर्दा माहात्म्य प्रस्तुत गरिरहे। पारि गाउँको भीरमा डोजर चलाउँदादेखि गद्दीहीन भइसकेका पूर्वराजाको सवारी हुँदासम्म, असारमास नारेका गोरु मेलैमा छाडेर हाजिरी गराउन तँछाड-मछाड गर्ने, हामीबीच

मुर्दा माहात्म्य !

मुर्दा माहात्म्यमा हाजिरी जनाउन नसके हो भने, आफ्नो पहिचान गुम्ने डर पनि उत्तिकै थियो । त्यसैले आ-आफ्ना तर्कहरूसहित, यत्रतत्र सर्वत्र, हामीले मुर्दा बहसमा जबरजस्त हाजिरी जनायौं ।

एक प्रख्यात इन्जिनियरिङ सेवा प्रदायकका प्रमुख कार्यकारीलाई पनि राँगा माहात्म्यमा आफू गयल हुन उपयुक्त लागेन । उनले फेसबुकमा भैसीका तस्वीरहरू सहित स्टेटस लेखे-'भैसीको महत्त्व कति छ भन्ने कुरा हामी भैसीकै दूध र घ्यू बेचेर स्कूलको फि र किताब कापीको खर्च जोहो गर्नेहरूलाई न थाहा छ ।

बेलायती कुकुर पालेर बरपडाभा तर कारी खेती गर्दै फेसबुकमा पोस्ट्याउनेहरू र भैसी नै बेचेर रोजगारीका नाममा विदेशिनेहरूलाई कसरी थाहा होस् अबको कृषि उद्योग कति महत्त्वपूर्ण छ र भैसी नपाले नेपालले कति रोजगारी र आम्दानी गुमायो ?'

उनको पोस्ट पढ्दा लाग्यो, नेपालले आफ्नो आर्थिक शिथिलताको कडी एकाएक फेला पायो। त्यो रहस्य आखिर राँगाको टाडमुनि लुकेको रहेछ जस्तो ! अनि, उनको स्टेटसमा होमा हो थप्नेहरू र उनको अभिव्यक्तिको आलोचना गर्नेहरूबीच होडबाजी त्यतै सुरु भयो ।

एकजना पर्यावरण संरक्षण पेशाकर्मी विज्ञले पनि आफू सामेल नभई थामिएनन् । उनले स्टेटस लेखे- 'विगतमा महँगो उच्च नशलको बोका भित्थाइएको थियो, याक (चौरी) आयातको कार्यक्रम नै बन्थ्यो, तर हल्ला राँगाको मात्र किन ?

कि सम्भ्रौतामा यस राँगोले नेपाली नागरिकता प्राप्त गर्ने हो भन्ने र यस राँगोबाट उत्पादित पाडा-पाडी भारतलाई बुझाउनुपर्ने लेखिएछ ? भैसीको दूधको चिया खाँदै वा भैसीको म:म खाँदै चर्चा गर्नुको तुक छैन ।'

यसरी तुक नदेखा नदेख्दै पनि उनी

प्रधानमन्त्रीले प्रयोग गर्ने हुने, हामीले प्रयोग गर्न किन नहुने ? प्रतिक्रियामाथिका प्रतिक्रिया प्रकट हुँदै गयो, मुर्दा बहसले एकपछि अर्को थप उचाइ हासिल गर्दै गयो ।

प्रमुख प्रतिपक्षी दलका नेताले रोष्ट्रममा पुगेपछि मुर्दा बहसमा सामेल हुँदै भने, 'आखिर चढेर आए पनि डोयाँएर ल्याए पनि, ल्याएको त त्यही १५ थान राँगा न हो !'

कैयौं दिनको बहसपश्चात्, आफ्नै समकक्षीहरूको अनवरत संलग्नतापश्चात् एक प्रभावशाली नेताले निचोडिने प्रयास गर्दै रवाफ देखाए- 'सदनमा राँगा र भैसीबारे गफ गरेर पाँच वर्ष बिताउने हो भने गोबर बाहेक केही प्राप्त हुन्छ ।'

मानौं भैसी प्रजातिको उपयोग केवल गोबर उत्पादनमा हुन्छ । दूधजन्य उत्पादन, मासुजन्य उत्पादन, जोत्ने वा अन्य कुनै प्रयोजनको लागि भैसी प्रजाति उपयोगविहीन छ । मानिसहरू भने गोबरको पनि आफ्नै महत्त्व हुने भन्दै मुर्दा माहात्म्य भन्दा एक खुड्किला माथि उठेर गोबर माहात्म्यकै लागि पनि तयार थिए ।

मुर्दा बहस, जुनसुकै विषयहरूमा आ-आफ्ना धारणाहरू सहित गम्भीर रूपमा तर्क र बहस गर्ने हाम्रो मौलिक परम्पराको निरन्तरता मात्रै हो । मुर्दा त केवल बहाना हो, यस्ता बहसहरूमा हुलबुल भएर लाग्नु हाम्रो विशिष्टता हो ।

त्यसैले हामीले सुकुम्बासी, नक्कली शरणार्थी, चुच्चे नक्सा, गेटर नेपाल, नागरिकता, ३३ किलो सुन, ७० करोड, बालिका करणी, एनसेल, चौधरी समूहको भवन, निर्मला हत्याकाण्ड, गौर हत्याकाण्ड, नाकाबन्दी, कालोमोसो, हरेक विषयमा आ-आफ्ना गुटका धारणाहरू सहित हाजिरी जनायौं ।

गुगल-ब्याड, तरकारीवाली, किताबवाचक विजय शाही, टाइप हान्ने सुब्बा, प्रचण्ड,

हाम्रा कर्ममा भन्दा बढी जन्मदादेखि नै भावीले लेखिदिएको भाग्यमा विश्वास गरिरह्यौं । आखिर सम्पूर्ण जीवन विधाताले कोरिदिएको भाग्यमा निर्भर हुने भएपछि आफ्ना कर्महरूको अर्थ पनि रहने !

मुर्दा बहसमा भने सामेल भइसकेका थिए । उक्त पोस्टकै पछि अन्य पर्यावरणविद्हरू पनि मुर्दा बहसमा जोडिए ।

अन्तर्राष्ट्रिय उद्यमीको रूपमा स्थापित भइसकेका कम्प्युटर विज्ञानका एकजना अगुवालाई भने यो कुरा अलि पचेन, उनले राँगाकै बारेमा समय बर्बाद नगर्न भन्ने आशयको टिबटमा केही समय बर्बाद गरे । अनि तर्क र बहस उनकै टवीटका पछि पनि सुरु भयो ।

एक राजनीतिज्ञले मुर्दा माहात्म्यमा आधारित एउटा निबन्ध प्रकाशन गरे । अभूतपूर्व शेयर भयो उक्त लेख, एकलाख भन्दा बढी पटक । अनि, संजालहरूमा सानोमा भैसी चढेको तस्वीर सहित सगर्व पुनः पोस्ट्याए ।

अर्को एक पेशाकर्मीले पनि भैसी कूटनीतिमा आफ्नो कलम रोकन सकेनन् । पत्रपत्रिकाका भित्ताहरूमा मुर्दा विचारहरूले स्थान बनाउने क्रम निरन्तर चलिरह्यो ।

स्वारी, प्रदीप, लक्ष्मी, भीष्म, विनोद, हट चिली, मिलन, सरोज, अनिल, कल्पना, निर्मला, शर्मिला, गोकर्ण, विज्ञानबाबु, श्रीकृष्ण, महेश, पुन्टे, पुन्टेका आमा-बाबु,

पुन्टेकी दिदी-बहिनी, पुन्टेका दाजुभाइ, पुन्टेका काका-काकी, छरछिमेकी कोही पनि गयल भएनन् मुर्दा बहसबाट । श्रमिक, शोषक, सामन्त, दलाल, राष्ट्रवादी, राष्ट्रघाती, शिक्षक, कर्मचारी, सदाचारी, भ्रष्टाचारी, गुलामी, स्वाभिमानी सबै जनताले आ-आफ्नो हाजिरी जनाउँदै गरे ।

'मुर्दासँग राष्ट्रियता साटे', 'चोक्टा खान गएका मान्छे भोलामा डुबेर फर्के' जस्ता प्रतिक्रियाहरू सहित भ्रमण असफल भएको तर्क गर्नेहरू पनि कमजोर थिएनन् । उनीहरूको प्रतिक्रिया सुनेर संसदको रोष्ट्रमबाट प्रधानमन्त्रीले बिम्बात्मक प्रतिक्रिया दिए, 'मलाई त राँगोमा चढाएर पनि हिंडाडियो !'

एकजना नेताले संसदमा प्रतिक्रिया जनाए- 'हवाईजहाज चढेर गएको भ्रमण टोली, नयाँ विमानस्थलमा हवाईजहाजमै फर्केलान् भन्नुनेको राँगो चढेर !' उनले आफ्नो प्रतिक्रिया पूरा गर्न नपाउँदै प्रतिक्रिया आयो- 'संसदीय मर्यादा विपरीत शब्दको प्रयोग भयो !'

सभामुखले प्रतिक्रिया दिन तस्मिँदै थिए, हलमा अर्को प्रतिक्रिया सुरु भयो-

बाबुराम भट्टराई, गगन थापा, रवि लामिछाने, बालेन्द्र शाह, सन्दीप लामिछाने, पल शाह, ज्ञानेन्द्र शाह, ज्ञानेन्द्र शाही, केपी ओली जस्ता अनेकौं पात्रहरूलाई, कुनैलाई नायक प्रमाणित गर्ने चेप्टा गर्दै वा कुनैलाई खलनायकको नाममा चित्रित गर्दै हामीले हाम्रो गुटको 'हो मा हो' मिलाउँदै बहसहरूमा आफ्नो उपस्थिति जनाइराख्यौं ।

हामीलाई हाम्रा बहसहरू तथ्यपरक, तार्किक वा नतिजामुखी हुनुपर्ने आवश्यकता छैन । अर्को पक्षलाई तिखो प्रहार गर्न सक्नु र तथ्य मोडेर भए पनि खुड्किल्याउन सक्नु हाम्रो क्षमताको मानक हो । आफूले दैनिक रूपमा गर्नुपर्ने काम छाडेर चोकमा बसेर क्यारम खेल र कोखैमा बसेर अरुलाई सिकाउन जति तत्पर हुन्छौं, त्योभन्दा अझै धेरै जाँगर आ-आफ्ना पूर्वाग्रहसहित बहसहरूमा हाजिर हुन हुन्छौं ।

हामीले माधवप्रसाद घिर्माप्रेको 'हामीले हिमाल उठायौं, एसियाको माभ्रमा' भन्ने पद्यांशमा पनि भाव होइन, तथ्य नै देख्यौं ।

हामीलाई प्रश्न गर्न र प्रश्न गर्नेहरू पनि मन पर्दैन । केवल भाष्यका पक्ष वा विपक्षमा आ-आफ्ना मान्यताहरूलाई अन्धाधुन्ध पुष्टि गर्न मन पर्छ । कोभिडको बहानामा बन्द गरिएको खुद्रा व्यापारको सञ्चालनकर्ताले देशको आर्थिक शिथिलताको जवाफ टेलिभिजन कार्यक्रममा बहस गरिरहेका विज्ञहरूकै भाष्यमा भेटेर दंग छ ।

प्रश्न गर्नु समेत हाम्रो परम्परा विपरीत छ, कर्म गर्नु त परै जाओस् । त्यसैले हामीलाई कहिले राजाहरूले वा नेताहरूले हाम्रो आवश्यकता पूरा गरिदेलान् जस्तो लाग्यो, कहिले छिमेकीहरूले वा अन्य दाताले । सडक, विजुली, पिउनेपानी इत्यादि संरचनाहरू चमत्कारले तयार हुनेमा नै विश्वास गरिरह्यौं ।

हाम्रा बैंक खाताहरूमा एकाएक रकम जम्मा हुने, भकारीहरू एकाएक भरिने रमणीय कल्पनामा हाम्रो विश्वास अटुट रहिरह्यो । हामीले आ-आफ्ना कृपाले अथवा कुनै चिह्न पारेर भविष्य सुरक्षित हुने रमणीय कल्पनामा रमाइरह्यौं ।

हामीले कर्म गर्नेहरूलाई तल्लो दर्जामा र दुई कौडीमा पनि नबिकने गफ हान्नेलाई उपल्लो दर्जामा राख्ने परम्पराको थालनी मात्र गरेनौं, त्यसलाई भित्रैदेखि अँगाल्यौं र त्यसलाई निरन्तरता दिनु उपयुक्त ठान्यौं ।

हाम्रा कर्ममा भन्दा बढी जन्मदादेखि नै भावीले लेखिदिएको भाग्यमा विश्वास गरिरह्यौं। आखिर सम्पूर्ण जीवन विधाताले कोरिदिएको भाग्यमा निर्भर हुने भएपछि आफ्ना कर्महरूको अर्थ पनि रहने !

२०४६ सालमा लोकतन्त्रको बहालीपछि नेता नं ४२० देखि नेता नं ७८६ सम्म हामीले नै जन्मायौं । ठग, फटाहादेखि अपराधीसम्म । उनीहरूले गफ दिँदै गरे, हामीले पनि गफकै भरमा उनीहरूलाई नै विश्वास गरिरह्यौं ।

कसैलाई पहिचानको आधारमा सबैको आ-आफ्नो राज्य प्राप्त गर्ने आश्वासनमा, कसैलाई पानीजहाज र घरघरमा ग्यासका पाइप पुर्याइदिने आश्वासनमा । अरुका कुरा काटेकै भरमा पत्रकार नं १०१ बाट राजनीतिमा डेरा सरेका, वैधानिक नेपाली नागरिकता नभएका व्यक्तिलाई गफकै भरमा देशको गृहमन्त्री पनि हामीले नै बनायौं ।

हामीलाई 'हेर्नेको कथा' भन्दा 'सविकगोनी' वा 'मेरी वास्सै' मन पर्छ । हामीलाई हाम्रा वास्तविक कथा-व्यथा भन्दा देशका रेडियो र टेलिभिजनहरूले धार्मिकदिक्का उडन्तै ठट्ट्यौलीहरू मनपर्छ । जसले जेसुकै भन्दै गरीयो, हामीले कर्मठ युवाहरूलाई परदेशमा स्थान दिएकै छौं ।

स्वदेशमा भने आ-आफ्ना गुटको हितको लागि कुनै न कुनै 'मुर्दा माहात्म्य'लाई नै निरन्तरता दिनु उपयुक्त छ । हाम्रो घर, टोलछिमेक, गाउँवस्ती र शहर अनि समस्त देश विकासको लागि भने अलौकिक शक्तिमाथिको भरोसा कायम छ ।

जय मुर्दा माहात्म्य !
(स्रोत: अनलाईनखबर)

हामीसँग २ सय जना रक्तदाताको सूची छ

विश्व रक्तदाता दिवस जुन १४ मा विश्वभर मनाइन्छ । स्वास्थ्य उपचारको सन्दर्भमा मानव रगतको प्रयोग महत्वपूर्ण हुन्छ । विश्व रक्तदाता दिवसकै अवसरमा बुधवार हेटौँडामा दुई स्थानमा रक्तदान कार्यक्रम भए । दुई स्थानमा भएको रक्तदान कार्यक्रममा ६३ जनाले रक्तदान गरे । विश्व रक्तदाता दिवसको अवसरमा रक्तसञ्चार केन्द्र हेटौँडाका प्रमुख टंक दाहालसँग समाज संवाददाता आरजू सत्यालले गर्नुभएको कुराकानीको सम्पादित अंश

समाज: रक्तदाता दिवसको अवसरमा आजसम्म हेटौँडा उपमहानगरपालिकाभित्र के कस्ता कार्यक्रमहरू भएका छन् ?

दाहाल: सर्वप्रथम आज विश्व रक्तदाता दिवस भएका कारणले हाम्रा सम्पूर्ण स्वयंसेवी रक्तदाताहरू, विभिन्न संघसंस्था, हामीलाई रगत दिएर नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, रक्तसञ्चार सेवा केन्द्रमार्फत् रक्तदान कार्यक्रमहरू ल्याएर विरामीहरूलाई सजिलो तरिकाले रगत उपलब्ध गराउनु भएकोमा रक्तदाताहरूलाई म विशेष धन्यवाद र सम्मान प्रकट गर्न चाहन्छु ।

समाज: रक्तसञ्चार केन्द्रको स्थापना कहिले भएको हो ?

दाहाल: हेटौँडामा २०२२ सालमा स्थापना भएको हो । केन्द्रीय ब्लड बैंकचाहिँ २०२२ सालमा काठमाडौंको वीर अस्पतालबाट सुरु भएको थियो ।

समाज: अहिले रक्तसञ्चार केन्द्रमा रगतको आपूर्तिको अवस्था कस्तो छ ?

दाहाल: गत वर्षभन्दा हाम्रो हेटौँडाका अस्पतालहरूमा अहिले आएर धेरै स्तरवृद्धि भएका छन् । निजी अस्पतालहरूले पनि सेवा विस्तार गरिरहेका कारणले पहिलाको अनुपातमा रगत पनि धेरै नै आवश्यक पर्ने हुनाले अहिले रक्तदान कार्यक्रम धेरै भएका छन् । अहिले रगत लिने-दिने व्यवस्था मिलाउने काम रेडक्रसले गरिरहेको छ ।

समाज: पहिलाको स्थिति र अहिलेको स्थितिमा के के भिन्नताहरू छन् ?

दाहाल: पहिला एक वर्षमा तीन-चार सय पोका रगत भए हामीलाई पुग्थ्यो । बाँकी रगत हामी चितवन पठाउँथ्यौं । हेटौँडाबाट चितवन तथा काठमाडौं उपचार गराउन जाने विरामीसँग पनि हामी रगत पठाउँथ्यौं । तर अब हेटौँडामा पनि जटिल शल्यक्रियाहरू हुने भएकाले हामीलाई महिनामै तीन सय पोका रगत संकलन गर्नुपर्छ ।

समाज: केन्द्रको तत्कालीन आवश्यक सामग्रीहरू के के हुन् ?

दाहाल: पोहोर डेङ्गु महामारीको समयमा हामीले सेतो रगत बनाउन पाएनौं । किनभने त्यसका लागि विरामीहरूलाई चितवनसम्म पठाउनुपर्ने अथवा चितवनबाट रगत ल्याउनुपर्ने थियो । तर त्यसैमा हामीलाई हेटौँडा उपमहानगरपालिका, स्थानीय तहहरू, अमेरिकन रेडक्रसको सहयोगमा हामीले कम्पोनेन्ट आफूले नै तयार गरायौं । जस्तै, विभिन्न किसिमका प्लाज्मा छुट्टै दिने, प्लेटलेट छुट्टै दिने, होल ब्लड छुट्टै दिने, प्लायाक्सेल छुट्टै दिने व्यवस्था हामीले गरि सकेका छौं ।

समाज: यो जेठ महिनामा केन्द्रमै आएर कति जनाले रक्तदान गरे र कार्यक्रममार्फत कति जनाले रक्तदान गरे ?

दाहाल: यसवर्षको बैशाख र जेठमा विभिन्न संघसंस्थाहरूको

टंक दाहाल, प्रमुख रक्तसञ्चार केन्द्र हेटौँडा

स्थापना दिवस भएकाले धेरै रक्तदान कार्यक्रम भए । यसकारण हामीले रक्तदातालाई केन्द्रमा बोलाउनु परेको छैन । रक्तदान कार्यक्रमहरूबाटै हामीलाई आवश्यक रगत आपूर्ति भइरहेको छ । त्यति गर्दा पनि करिब ५०-६० जनाजति रक्तदाताहरूलाई केन्द्रमा बोलाएर हामीले रगत फिकेका छौं ।

समाज: अहिलेको समयमा यो रक्तसञ्चार केन्द्र मकवानपुरको मागहरू के के छन् ?

दाहाल: माग भन्नाले त्यस्तो केही छैन । बरु हामी विश्व रक्तदाता दिवस मनाइराखेका छौं । आज पनि हामीले ६५ पोका रगत संकलन गर्नुपर्छ । रक्तदाताहरूलाई त्यहीँ सम्मान गर्नुपर्छ । हामीले प्रत्येक वर्ष रेडक्रसको वार्षिक सभामा पनि रक्तदाता गर्ने व्यक्ति तथा संस्थालाई सहयोग गर्दछौं । रेडक्रसको वार्षिक सभामा पहिलो, दोस्रो, तेस्रो भरेर संघसंस्थालाई रनिङ शिल्ड नै दिइरहेका छौं । त्यस्तैगरी संस्थालाई पुरस्कारको व्यवस्था पनि गरेका छौं । अब आउने सालमा हामी यो रक्तदाता दिवसकै दिन सम्मान गर्ने भनेर सोचिरहेका छौं ।

समाज: रक्तसञ्चार केन्द्रमा समस्या त आउँछ । ती समस्याको सामाधानचाहिँ कसरी निकाल्नु हुन्छ ?

दाहाल: रक्तसञ्चार केन्द्रमा हुने समस्या भनेको रगत नै नहुनु हो । अरुचाहिँ केमिकलहरूको व्यवस्थापन पार्ट छुट्टै नै छ । कहिलेकाहीँ हामीसँग नै भनेको बेला डोनेसन पनि भइराखेको हुन्छ, तर रगत पाइराखेको हुँदैन । त्यस्तो बेलाका लागि हामीसँग २ सय जना रक्तदाताको सूची छ । उहाँहरूलाई कल गर्छौं । जेहोस् हामी रगत छैन भनेर अन्य जिल्लामा रगत पठाउँदैनौं ।

समाज: हामीमा कुन रगतको माग बढि हुन्छ ?

दाहाल: रगतको के हुन्छ भने, हाम्रो विशेषगरी जति कलेक्सन गर्नुपर्छ, त्यसको ६० प्रतिशत रगतचाहिँ होमोडाइलिसलाई जान्छ भन्नाले मृगौलाको विरामीलाई जान्छ । उहाँहरूलाई हप्तामा २ पोका रगत दिएर भने बचाउन सकिँदैन । अरु शल्यक्रियाको लागि त्यहिँ रिसियोमा ३०० पोका जति महिनामा चाहिन्छ ।

समाज: आगामी दिनमा कार्यक्रम कहिले कहिले छ ?

दाहाल: यो असार महिनाभरी कार्यक्रमहरू प्याक भइसकेका छन् । हाम्रो लगभग असारसम्मलाई संघसंस्थाले नाम टिपाइसक्नु भएको छ ।

मकवानपुर बालविद्या सदन

हेटौँडा-१८, खड्कुले

फूलबारी

निश्चल वाईबा

रगीचङ्गी फूल फुलेको मेरो फूलबारी सुन्दर बन्थो फुलबारी मैले फूल सारी फूल देखा भवराहरू घुम्न आउँछु पुतली र चरीवरी सबै नै रमाउँछु ।

ढकमक्क फूल देखा मन नै खुसी हुन्छ । फुलको मिठो वासनाले अन्तरमन छुन्छ । बाटो हिँड्ने बटुवाले हेर्दै भन्छन्, आहा ! फूलबारी सजाउने मेरो मनको चाह ।

कक्षा-६

गर्मी

विश्व घलान

गर्मी बढ्यो हिजोआज धेरै भयो तातो सहन नै गाह्रो भयो गयो हाम्रो सातो हरेक थोक तातेको छ, तातेको छ बाटो जाडो महिना मेरो प्यारो गर्मीको साटो

तातो हुँदा कक्षा भित्र बस्न सार्दै गाह्रो किन होला चढेको यो पृथ्वीको पारो धेरै गर्मी भएकोले स्कुल विदा भयो पढ्नुपर्ने विद्यार्थीको समय खेर गयो ।

कक्षा-४

गीता आधारभूत विद्यालयमा आमूल परिवर्तन

प्लानसँगको सहकार्यमा सिडिओ नेपालले तयार पारिएको आकर्षक कक्षाकोठा । समाज संवाददाता

हेटौँडा: एक वर्षअघिसम्म विद्यालय परिसर विरक्त लाग्ने थियो । कक्षाकोठा व्यवस्थित थिएन, विद्यालय परिसर निर्माण सामग्रीले अस्तव्यस्त थियो । शौचालय पनि सफा र बालबालिकामैत्री थिएन । पानीको उपलब्धता पनि पर्याप्त थिएन । शैक्षिक क्रियाकलापका लागि पनि स्रोत साधनको अभाव थियो । यो अवस्था मकवानपुरको बागमती गाउँपालिका, भोलेनीस्थित गीता आधारभूत विद्यालयको हो ।

तर, अहिले गीता आधारभूत विद्यालयको परिसर खुला र सफा छ । विद्यार्थीहरू खेल, कुदन्, उफ्रन कुनै डर छैन । प्रारम्भिक बालविकास कक्षादेखि २ कक्षासम्म सुन्दर कक्षाकोठा निर्माण गरिएको छ । शौचालय व्यवस्थित र बालबालिकाले सहजै प्रयोग गर्न सक्ने अवस्थाको छ । शौचालय प्रयोगपछि हात धुन बालबालिकाले सहजै धाराको प्रयोग गर्न सक्छन् । पानीको

व्यवस्था राम्रो छ । पिउने पानीको पनि राम्रो व्यवस्था छ । विद्यार्थीका लागि सुरक्षित र सहज कक्षाकोठा मात्रै नभई शिक्षकका कोठा समेत आकर्षक र व्यवस्थित छ । विद्यार्थीका लागि गीत, संगीतसहित क्रियाकलापमा आधारित भई शिक्षण सिकाइका लागि स्पिकर उपलब्ध छ । एक वर्षको बीचमा विद्यालयको आमूल परिवर्तनमा सामुदायिक विकास संस्था (सिडिओ) नेपालले सहयोग गरेको छ ।

सिडिओ नेपालको करिब १० लाख रुपैयाँको सहयोगमा गीता आधारभूत विद्यालयको आमूल परिवर्तन भएको छ । गीता आधारभूत विद्यालयका प्रधानाध्यापक रामहरि केसी भन्नुहुन्छ, "विद्यालयमा सिडिओ नेपालको सहयोगले हामीलाई ठूलो सहयोग मिलेको छ । विद्यार्थीका लागि उपयुक्त वातावरण तयार पार्न सिडिओ नेपालको सहयोग उल्लेखनीय छ ।" ८

कक्षासम्म पठनपाठन हुने विद्यालयमा एक सय ७० जना विद्यार्थी अध्ययनरत रहेको प्रधानाध्यापक केसी बताउनुहुन्छ ।

प्लान इन्टरनेशनल नेपालको सहयोगमा सिडिओ नेपालले बागमती गाउँपालिकामा गीता आधारभूत विद्यालयमा मात्रै काम गरेको हो । सिडिओ नेपालका कार्यकारी निर्देशक जंगबहादुर विश्वकर्मा भन्नुहुन्छ, "प्लानको सहयोगमा हामीले विद्यालयको ससाना र मझौला प्रकृतिका अभावको समाधान गरेका छौं । विद्यालयको समग्र वातावरणमा सुधार गरेसँगै विद्यार्थीको संख्या र टिकाउको दर बढेको छ ।" पालिकाकै सिफारिसमा सहयोग गनने विद्यालय छनोट गरी आवश्यक सहजीकरणको कार्य गर्दै आएको कार्यकारी निर्देशक विश्वकर्माको भनाइ छ । प्लान इन्टरनेशनलसँगको सहकार्यमा सिडिओ नेपालले गीता आधारभूत विद्यालयमा गरेको सहयोगले शिक्षकको मनोबल बढेको, विद्यार्थीमा उत्प्रेरणा जाडेको उहाँले दावी गर्नुभएको छ । पहिले विद्यालय परिसर नै विद्यार्थीका लागि असुरक्षित रहेको उल्लेख गर्नुहुँदै विश्वकर्माले भन्नुभयो, "हामीले करिब ८० हजार रुपैयाँ खर्च गरेर विद्यार्थीका लागि सुरक्षित खेलमैदान र विद्यालय परिसर तयार पारिदिएका छौं ।" सिडिओ नेपालका कार्यक्रम संयोजक अर्जुन खड्का खिता आधारभूत विद्यालयमा गरिएको सहयोगले विद्यालयको समग्र सुधारमा सहयोग पुगेको दावी गर्नुहुन्छ ।

५ जना विद्यार्थीलाई शैक्षिक सामग्री सहयोग

समाज संवाददाता

हेटौँडा: हेटौँडा-७ स्थित नवज्योति माध्यमिक विद्यालयमा अध्ययनरत ५ जना विद्यार्थीलाई बिहीबार शैक्षिक सामग्री सहयोग गरिएको छ । सामाजिक अभियन्ता राजु अधिकारी र रिमा अधिकारी दम्पतीले विद्यालयका जेहेन्दार तथा विपन्न विद्यार्थीलाई विद्यालय पोशाक, कापी, कलम, जुता, ज्योमेट्री बक्स सहयोग गर्नुभएको हो ।

३ महिनाअघि विद्यालयमा आयोजना गरिएको छात्रवृत्ति वितरण कार्यक्रममा आफूले वार्षिक रूपमा लाग्ने शैक्षिक शुल्कदेखि पोशाक र स्टेशनरी सामग्री सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता जनाएको अधिकारीले जानकारी दिनुभयो । सोहीअनुसार प्रतिविद्यार्थी ६ हजार रुपैयाँको शैक्षिक सामग्री सहयोग गरिएको उहाँले बताउनुभयो ।

सन्ध्या तिमल्सिना, योगेश पुलामी, भूमिका थिङ, सिम्पनकुमारी साह र आशीष

मुक्तानलाई शैक्षिक सामग्री सहयोग गरिएको छ । नयाँ भनाँ हुन आएका विद्यार्थीमध्ये ५ जनालाई सहयोग गरिएको हो ।

३ सयभन्दा बढी विद्यार्थी अध्ययनरत रहेको उक्त विद्यालयमा विद्यार्थी संख्या बढाउन तथा विद्यार्थीलाई आकर्षण गर्ने उद्देश्यले उक्त सहयोग गरिएको अधिकारीको भनाइ छ । सहयोग पाएका विद्यार्थीले पढाइलाई निरन्तरता दिएर राम्रोसँग पढे उक्त सहयोगलाई निरन्तरता दिने उहाँले प्रतिबद्धता जनाउनुभयो ।

विद्यालय व्यवस्थापन समिति अध्यक्ष कृष्ण थापाको सभाध्यक्ष तथा हेटौँडा-७ का वडा सदस्य तथा न्यायिक समितिका सदस्य सन्तुमाया पाख्रिनको प्रमुख अतिथ्यमा कार्यक्रम भएको हो । प्रमुख अतिथि पाख्रिनले जनप्रतिनिधिले पनि उक्त अभियानलाई अघि बढाउने प्रतिबद्धता जनाउनुभयो । कार्यक्रममा विद्यालयका प्रधानाध्यापक ज्ञानेन्द्र दाहाललगायतको उपस्थिति थियो ।

समृद्ध समाज राष्ट्रिय दैनिक

www.samridhasamaj.com.np

हेटौँडा रिफरेन्स ल्याबरोटरी

ELISA, CLIA तथा फुल्लि अटोमेटेड मेसिनद्वारा रगतको स्पेसल जाँचहरू गरिन्छ ।

- Papcytology
- थाईराईड
- क्यान्सर
- रक्तअल्पता
- वायरोग
- बाँझोपन
- भाइरस सम्बन्धी सम्पूर्ण परीक्षण गरिन्छ ।

साथै रगत, दिसा, पिसाव, पिप कल्चर समेत गरिन्छ ।

(HRL)

सुल्ने समय: विहान ७:०० बजेदेखि बेलुका ७:०० बजेसम्म

सञ्चालनको छोटो अवधिमा हाम्रो सेवालालाई विश्वास गर्दै सेवा गर्ने अवसर दिनुहुने सम्पूर्ण सेवाग्राहीप्रति आभारसहित अब प्रत्येक महिनाको दोस्रो शनिबार सुगर जाँच निशुल्क र चौथो शनिबार थाइराइड जाँचमा ५० प्रतिशत छुट हुने सहर्ष जानकारी गराउँदछौं ।

थप जानकारीको लागि HRL

हेटौँडा रिफरेन्स ल्याबरोटरी

हेटौँडा-१, भिन्तुनापथ सम्पर्क फोन नं.: ०१७-५२०४५७

स्वादिष्ट नेवारी खाजा

अब होटल बासुकला (फास्टफुड) मा

(१) स्वादका पारखीको विश्वास जित्दै २५ वर्षदेखि निरन्तर सेवामा समर्पित स्वादिष्ट नेवारी खाजा घरमा स्वागत गर्दछौं ।

(२) नेवारी खाजा सेट, म:म, चाउमिन, बारा, योमरी लगायतका खाजा खान हार्दिक स्वागत गर्दछौं ।

होम डेलिभरीको पनि सुविधा रहेको जानकारी गराउँदछौं ।

०५७-५२६०१३

भ्रष्टाचार गर्नेले छुट पाउँदैन: एमाले नेता जवाली

समाज संवाददाता

हेटौंडा: नेकपा एमालेका उपमहासचिव तथा स्कूल विभाग प्रमुख प्रदीप ज्ञवालीले नेकपा एमालेले भ्रष्टाचार गर्न नदिने र गर्नेले छुट नपाउने बताउनु भएको छ। मकवानपुरमा जिल्लास्तरीय कार्यकर्ता प्रशिक्षणलाई सम्बोधन गर्नुहुँदै उहाँले नेकपा एमालेले भ्रष्टाचारको उजागर गर्ने, भ्रष्टाचारीलाई कारवाही गर्ने र भ्रष्टाचार विरुद्ध संघर्ष गर्ने पार्टी भएको दावी गर्नुभयो।

राष्ट्रियता रक्षा, संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको सुदृढीकरण, विकास र समृद्धि तथा सुशासनका लागि नेकपा एमाले कुनै सम्झौता नगर्ने बताउँदै पार्टीप्रति चौतर्फी घेराबन्दी हुनु र मुलुकमा भ्रष्टाचार व्यक्त

हुनु, राष्ट्रियता कमजोर हुनु, लोकतन्त्रको विरुद्धका शक्ति सल्लाहकार मुलुकलाई कमजोर बनाउने योजनाबद्ध षडयन्त्र भएको दावी पनि जवालीले गर्नुभएको छ। उहाँले पार्टी सदस्य र कमिटीलाई चुस्त राख्दै जनताको समस्या र दुःखमा सहभागी भएर सबैखाले भ्रमहरूलाई चिर्दै नेकपा एमालेलाई सुदृढ बनाउँदा मात्र विरोधीहरूको जस्तोसुकै षडयन्त्र समाप्त पार्न सकिने बताउनु भएको छ।

प्रशिक्षणमा नेकपा एमाले पोलिटब्यूरो सदस्य तथा स्कूल विभाग उपप्रमुख ईश्वरी रिजालले दर्शनले सही दिशा देखाएन, सिद्धान्तले व्यवहारमा सिद्धि प्राप्त गरेन, नीति-कार्यक्रम कार्यान्वयनमा गएन, कार्यशैली जीवन शैली बनेन, इच्छाशक्ति कार्यशक्तिमा

रूपान्तरण भएन, कर्तव्यले गन्तव्य देखेन र निजी स्वार्थहरू सामूहिक स्वार्थमा बदलिन भने कम्युनिष्ट राजनीतिको मूल्य ह्रास हुँदै जाने बताउनु भएको छ।

कार्यक्रममा पार्टी केन्द्रीय सदस्यहरू रामेश्वर राना, जुनेली श्रेष्ठ, भारती पाठक, केन्द्रीय सल्लाहकार परिषद् सदस्य डोरमणि पौडेल, केन्द्रीय निर्वाचन विभागको सदस्य अनन्त पौडेल, प्रदेश कमिटीका सदस्यहरू, सल्लाहकार परिषद् र विभागका सदस्यहरूको आतिथ्यमा भएको प्रशिक्षण कार्यक्रममा जिल्ला कमिटीका सदस्यहरू, जिल्ला सल्लाहकार परिषद्, जेष्ठ कम्युनिष्ट मञ्च तथा लेखा कमिटीका पदाधिकारीहरू, पालिका र विशेष ईलाका कमिटीका अध्यक्षहरू, जनसंगठनका केन्द्रबाट जिल्ला ईन्चार्ज तथा जिल्ला अध्यक्षहरूसहितको १ सय ५० जनाको उपस्थिति रहेको नेकपा एमाले जिल्ला कमिटी सचिव नवीन सिग्देलले जानकारी दिनुभएको छ।

बुधवार र विहीवार दुई दिने प्रशिक्षणमा वार्डबी आधारले सूचना प्रविधिको प्रयोगबारे प्रशिक्षण दिने सचिव सिग्देलले बताउनु भयो। नेकपा एमाले मकवानपुरका एका लाल श्रेष्ठको अध्यक्षतामा भएको प्रशिक्षणपछि जिल्लाव्यापी प्रशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिने बताइएको छ।

बुधवार र विहीवार दुई दिने प्रशिक्षणमा वार्डबी आधारले सूचना प्रविधिको प्रयोगबारे प्रशिक्षण दिने सचिव सिग्देलले बताउनु भयो। नेकपा एमाले मकवानपुरका एका लाल श्रेष्ठको अध्यक्षतामा भएको प्रशिक्षणपछि जिल्लाव्यापी प्रशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिने बताइएको छ।

सेतीदेवीको प्रधानाध्यापकमा गोमा श्रेष्ठ नियुक्त

समाज संवाददाता

हेटौंडा: मकवानपुर जिल्लाको बकैया गाउँपालिका-१२ स्थित सेतीदेवी आधारभूत विद्यालयको प्रधानाध्यापकमा गोमा श्रेष्ठ नियुक्त हुनुभएको छ। मंगलबार श्रेष्ठले जिम्मेवारी सम्हाल्नुभएको छ। नवनिर्वाचित प्रधानाध्यापक श्रेष्ठले आफ्नो पहिलो प्राथमिकता सरल, सहज रूपमा गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्नु रहेको बताउनुभएको छ।

नवनिर्वाचित प्रधानाध्यापक श्रेष्ठले विद्यालयको भवन पुनर्निर्माण गर्नुपर्ने योजना पनि प्रस्तुत गर्नुभएको छ। विद्यालयमा एक सय ५५ जना विद्यार्थी अध्ययनरत छन्। विद्यालयका अधिकांश विद्यार्थी अभिभावकविहीन अवस्थामा रहेको प्रधानाध्यापक श्रेष्ठले जानकारी दिनुभएको छ। कसैको बाबु हुनुहुन्छ भने कसैको आमा नभएको उहाँले बताउनुभयो। गरिबी र अशिक्षितका कारण बहुविवाह गर्ने र रोजगारीको सिलसिलामा विदेशिने कारणले बालबालिका अभिभावकविहीन बन्न पुगेका उहाँको भनाइ छ।

१७ वर्षदेखि शिक्षण पेशामा आवद्ध श्रेष्ठले हेटौंडा-८, कमानस्थित चन्द्रोदय माविबाट निजी श्रोतको शिक्षकको रूपमा सेवा सुरु गर्नुभएको थियो। केही समय राहत करार सेवामा रहनुभएकी श्रेष्ठ बकैया गाउँपालिकाकै कालिदेवी आधारभूत विद्यालयमा प्रावि तहमा स्थायी नियुक्ति पाउनु भएको थियो। सेतीदेवी आधारभूत विद्यालयमा भने एक वर्षअघि सरुवा हुनुभएकी श्रेष्ठले विद्यार्थीलाई नियमित विद्यालय आउने वातावरण निर्माण गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्नुभएको छ।

भौगोलिक विकटताले नियमित विद्यालयमा विद्यार्थीलाई उपस्थित गराउन चुनौति रहेको उहाँको भनाइ छ। केही विद्यार्थी करिब २ घण्टा हिंडेर विद्यालय आउन बाध्य रहेको उहाँले जानकारी दिनुभयो।

वडाद्वारा ज्येष्ठ नागरिक सम्मानित

समाज संवाददाता

हेटौंडा: हेटौंडा-१० स्थित आदर्श टोल विकास संस्थाले वडाभित्र रहेका ज्येष्ठ नागरिकलाई आज विहान सम्मान गरेको छ। ज्येष्ठ नागरिक दुर्व्यवहार विरुद्ध विश्व चेतना दिवसको अवसरमा जिल्ला प्रहरी कार्यालय मकवानपुरको साभेदारीमा नगदसहित खादा ओढाएर ज्येष्ठ नागरिकलाई सम्मान गरिएको छ।

सामुदायिक प्रहरी सेवा केन्द्र बसपाकका अध्यक्ष प्रदीप कँडेलको सभाध्यक्ष तथा वडाध्यक्ष फूर्वा दोर्जे लामाको प्रमुख आतिथ्यमा सम्मान कार्यक्रम भएको हो। वडाध्यक्ष लामाले ज्येष्ठ नागरिकका समस्या सहजरूपमा समाधान गर्ने प्रतिवद्धता जनाउनुभएको छ। वडाले ज्येष्ठ नागरिकलाई नियमितरूपमा सम्मान गर्दै आएको बताउनुभयो। समाज र राज्यको परिवर्तनमा ज्येष्ठ नागरिकको भूमिका रहेको उल्लेख गर्नुहुँदै ज्येष्ठ नागरिकलाई सम्मान गर्नु राज्यको दायित्व भएको पनि उहाँको भनाइ थियो।

यसैगरी जिल्ला प्रहरी कार्यालय

मकवानपुर महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखाका प्रमुख चुडाकुमारी खड्काले कानुनी प्रावधानबारे सहजीकरण गर्नुभयो। मोबाइल जस्ता प्रविधिको विकासले सबैलाई एकै बनाइरहेको बताउनुहुँदै ज्येष्ठ नागरिकलाई घुलमिल हुन खड्काले आग्रह गर्नु भएको छ। वृद्धवृद्धामा बच्चापन भएकाले कानून विपरित कार्यहरू पनि नित्याइरहेको अवस्था उल्लेख गर्नुहुँदै उहाँले कसैलाई पनि आँच पुग्ने गरी कानून विपरित कार्य नगर्न आग्रह गर्नुभयो।

मानसिक रोगको शिकारले आत्महत्या जस्ता घटना समाजमा बढिरहेको जानकारी दिनुहुँदै खड्काले कुनै समस्या तथा गुनासाका लागि तत्काल प्रहरी कार्यालयमा सम्पर्क गरे समस्याको सुनुवाई हुने समेत प्रतिवद्धता जनाउनुभयो। आदर्श टोल विकास संस्थाका अध्यक्ष शान्त गजुरलले हेटौंडाको चाइनाक्वार्टरमा भएको घटना नदोहोरियोस् भनेर ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रमको सुरुवात गरिएको बताउनुभयो। ज्येष्ठ नागरिक सम्मानको कार्यलाई निरन्तरता दिने गजुरलले प्रतिवद्धता जनाउनुभएको छ।

जनप्रिय माविमा छात्रवृत्ति वितरण

समाज संवाददाता

हेटौंडा: हेटौंडा-१६, हटियास्थित जनप्रिय माविमा शैक्षिक वर्ष २०८० को छात्रवृत्ति वितरण गरिएको छ। विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष रमेशप्रसाद खतिवडाको अध्यक्षता तथा हेटौंडा १६ का वडाध्यक्ष रामकृष्ण कोईरालाको प्रमुख आतिथ्यमा विहवार छात्रवृत्ति वितरण

गरिएको हो। विद्यालयमा १ कक्षादेखि ८ कक्षासम्म अध्ययनरत ४ सय ६२ जना छात्रा तथा दलित विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति वितरण गरिएको विद्यालयका प्रधानाध्यापक भुपेन्द्र चौलागाईले जानकारी दिनुभएको छ। छात्रवृत्ति वितरण कार्यक्रममा शिक्षक अभिभावक संघ (पीटीए) का अध्यक्ष गुणराज रानाको पनि उपस्थिति रहेको थियो।

विभिन्न घटनामा एकैदिन ३ जनाको मृत्यु

समाज संवाददाता

हेटौंडा: रामेछाप र सिन्धुली जिल्लाका विभिन्न घटनामा एकैदिन ३ जनाको मृत्यु भएको छ। रामेछाप जिल्लाको उमाकुण्ड गाउँपालिका-३ कुबु काशथलीमा खोलाले बगाएर एकजना वृद्धको मृत्यु भएको छ। मृत्यु हुने ९० वर्षीय ओलक बहादुर सुनुवार रहेको बागमती प्रदेश प्रहरी कार्यालय हेटौंडाले जानकारी दिएको छ। सुनुवार मंगलबारदेखि हराएकोमा बुधवार १ बजेको समयमा नदीले बगाई मृत अवस्थामा फेला परेको प्रहरीले जनाएको छ।

यस्तै, सिन्धुली जिल्लाको दुधौली नगरपालिका-१, डाँडाटोलमा खोलामा डुबेर बालकको मृत्यु भएको छ। मृत्यु हुनेमा

काभ्रे जिल्ला घर भई हाल मामा घर डाँडाटोल बस्ने ६ वर्षीय मनिस भुजेल रहेको बागमती प्रदेश प्रहरी कार्यालय हेटौंडाले जानकारी दिएको छ। भुजेल बुधवार घरमा नआएपछि आफन्तले खोजतलास गर्ने क्रममा मामा घरबाट २ सय मिटर पर विचित्र खोलाको हुँगेदहमा मृत अवस्थामा फेला परेको प्रहरीले जानकारी दिएको छ।

यस्तै, सिन्धुली जिल्लाकै पाँचखाल नगरपालिका-८, होक्सेमा स्थानीय डेरीबाट ल्याएको दही खाँदा एक जना महिलाको मृत्यु भएको छ। मृत्यु हुनेमा ३० वर्षीया कविता विक रहेको बागमती प्रदेश प्रहरी कार्यालय हेटौंडाले जानकारी दिएको छ। बुधवार बिकले आफ्नै घरमा स्थानीय

डेरीबाट ल्याएको दही खाँदा विरामी भई उपचारका लागि पाँचखाल पोलिक्लिनिक लगेको थियो। बिकलाई थप उपचारका लागि धुलिखेल अस्पताल लगेकोमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको प्रहरीले जानकारी दिएको छ।

हेटौंडा कृषि बजार

हेटौंडा-४, मेनरोड

सूचना सूचना सूचना

यहि मिति २०८० साल असार ५ गतेबाट यस त्रिवेणी भेजिटेबल मार्ट प्रा.लि द्वारा संचालित हेटौंडा कृषि तरकारी बजार संचालन हुन गइरहेको छ।

सेवाहरू

- एकै ठाउँमा सबै किसिमका खाद्यान्न सामाग्रीहरू जस्तै: स्वच्छ ताजा तरकारी, फलफूल, जुस।
  - दूध, दही लगायत दूधबाट बन्ने सबै किसिमका परिकारहरू।
  - खसी, कुखुरा तथा राँगाको मासु स्वच्छ तथा सफा वातावरणमा पाइने।
  - पर्याप्त पार्किङको व्यवस्था भएको साथै मेनरोड र नारायणी मल सँगै जोडिएको र आवजावतको सजिलो व्यवस्था भएको
  - सेकुरिटी गार्ड सहित सिसि क्यामराद्वारा निगरानी गरिने।
- (नोट: यस मार्टमा केही स्टल खाली भएकोले इच्छुक महानुभावले तुरुन्त सम्पर्क गरी आफ्नो स्टल सुरक्षित राख्नुहोला।)

सम्पर्क: ९८०२६५३९०७, ९७८९६८०९८७, ९८४९२७७२७८

गुणस्तरीय अनि विश्वसनीय प्रयोगशाला

QRL (Qualified Reference Lab)

हामीकहाँ थाइराइड, बायप्सी, रुटिन टेस्ट, भिटामिन जाँच, क्यान्सर मार्करलगायत प्रयोगशाला सेवा रहेका छन्। हरेक महिनाको अन्तिम शनिवार थाइराइड परीक्षणमा ५० प्रतिशत छुट, फास्टिड तथा पीपीमा सुगर टेस्ट फ्रि।

सम्पर्क

०५७-५९०९७७

QRL (Qualified Reference Lab)

हेटौंडा-१, ब्लडबैंकअगाडि

विपन्न नागरिक एवं आकस्मिक उपचारका लागि नि:शुल्क रक्तसञ्चार सेवा सम्बन्धी सूचना

बागमती प्रदेशमा स्थायी बसोबास गर्ने आर्थिक रूपले विपन्न व्यक्ति र आकस्मिक रूपमा तत्काल उपचारको आवश्यकता भएको व्यक्तिलाई आवश्यक पर्ने रगत, रक्ततत्वमा प्रयोग हुने ब्लड ब्याग र रक्त परिक्षण नि:शुल्क रूपमा उपलब्ध गराईएकाले रक्तसञ्चार सेवा प्रदान गर्ने संस्थाहरूबाट यो सेवा लिनु हुन सम्पूर्णमा जानकारी गराइन्छ।

बागमती प्रदेश सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य निर्देशनालय
हेटौंडा, मकवानपुर, नेपाल